

Országos Környezetegészségügyi Intézet Vízhygiénés osztály

1097 Budapest, Albert Flórián út 2–6. 1437 Budapest, Pf. 839.
Központ (1) 476-1100 Telefon: (1) 476-1173 Telefax: (1) 215-0148
E-mail: vizosztaly@oki.antsz.hu

Lakossági tájékoztató az ivóvízben lévő ólom egészségi kockázatairól, csökkentési lehetőségeiről

Az ivóvízben lévő ólom forrásai, ellenőrzése

Az ólom elsősorban a régi, 30 évnél öregebb épületek nagy részében, illetve a régi vízhálózatokban még ma is sok helyen megtalálható ólomcsövekből kerül az ivóvízbe. Tehát elsősorban a nagyobb települések régi városmagjában található épületek lehetnek érintettek. Hogy konkrétan az Ön épülete vagy lakásában a csapvíz tartalmazhat-e nagy mennyiségben ólmot, az épület korából becsülhető, figyelembe véve azt, hogy az épület, illetve az ivóvízvezeték fel lett-e újítva. Ezzel kapcsolatban az épület tulajdonosánál, karbantartójánál érdeklődhet (vannak-e ólomcsövek, illetve egyéb ólomtartalmú anyagok az épület ivóvízhálózatában). A vízelosztó hálózatban a vízóra előtt lévő ólomcsövekkel kapcsolatban a vízszolgáltatójához fordulhat információért.

Az ólomtartalmú ivóvíznek nincsen különös íze vagy szaga, így pl. fémes íz megjelenése nem utal az ivóvízben lévő ólom mennyiségére. Ha a vízhálózat és az épület kora alapján feltételezhető, hogy ólom kerülhet az ivóvízbe, érdemes a csapvizét megvizsgáltatni. A vízvizsgálathoz a mellékelt tájékoztatóban leírt mintavételi módszert javasoljuk. A vizsgálatokkal kapcsolatban az Országos Környezetegészségügyi Intézet Vízhygiénés osztálya, vagy a területileg illetékes népegészségügyi szakigazgatási szervek laboratóriumi állnak térítés ellenében rendelkezésükre, illetve bármely akkreditált laboratóriumot felkereshetik vízvizsgálattal kapcsolatban (az ivóvíz vizsgálatára akkreditált laboratóriumok listája a Nemzeti Akkreditációs Testület honlapján (www.nat.hu) található).

Az ólom egészségi hatásai

Az ólom egy jól ismert toxikus nehézfém, emberre gyakorolt mérgező hatása már régóta köztudott. Az elfogyasztott csapvízben lévő ólom a szervezetben felszívódik, a véráramba jut, és káros egészségi hatásokat okoz. A terhes anyák, magzatok, csecsemők és kisgyermekek különösen érzékenyek az ólom káros hatásaival kapcsolatban, ugyanis testtömegükhöz képest több vizet vesznek fel, nagyobb arányban kötik meg a benne lévő ólmot. Ezen kívül az ólom magzati károsodást okozhat, illetve kedvezőtlen hatással van a gyermekek mentális fejlődésére, szellemi képességeire, intelligencia-szintjére. Felnőtteknél

tapasztalt káros hatások közül kiemelhetők egyes fontos ionok, nyomelemek, vitaminok (kalcium, vas, cink, D-vitamin) hasznosulásának romlása.

A csapvízben lévő ólom csökkentési lehetőségei

Amennyiben a csapvízben nagy mennyiségű ólom van jelen, javasolt valamilyen módon csökkenteni annak koncentrációját. Végleges megoldás az ólomcsövek TELJES cseréje (az ólomcsövek részleges cseréje sok esetben ront a helyzeten!), de annak megvalósulásáig az alábbi átmeneti intézkedéseket teheti:

- 1) Fogyasztás (ivás, főzés, ételek, italok készítése) előtt mindenképpen folyassa ki a csapot! Amennyiben az épületen belül vannak ólomcsövek, akkor legalább 1-2 perces folytatás javasolt, ha a vízelosztó hálózatban (is), akkor legalább 5 perces folytatás javasolt. Folyatás után akár nagyobb mennyiségű vizet is kiengedhet, és tárolhat a hűtőszekrényében. Fontos, hogy ivás, főzés, ételek és italok készítéséhez kizárólag a hideg vizet használja, ugyanis a meleg víz nagyobb mértékben oldja a fémeket, így az ólmot is! Forralással a víz ólomtartalma nem csökkenthető, sőt a párolgás miatt a visszamaradó vízben koncentráلódik.
- 2) Ha igazolt, hogy a vízvezetékéből ólom kerül az ivóvízbe, akkor várandós édesanyák, csecsemők, kisgyermekek számára mindenképpen egyéb forrásból származó víz (pl. ásványvíz) felhasználását javasoljuk ivás és ételkészítés céljából.
- 3) Az ivóvízben lévő ólom mennyiségének csökkentésére átmeneti megoldásként szóba jöhet bizonyos otthoni ivóvíz-utótisztító kisberendezések alkalmazása, azok hátrányainak mérlegelése mellett. Elsősorban a zeolitot, egyes ioncserélő műgyantákat és a fordított ozmózis membránt tartalmazó kisberendezések lehetnek alkalmasak az ivóvíz ólomtartalmának megfelelő mértékű csökkentésére. Fontos, hogy kizárólag OTH engedéllyel rendelkező kisberendezést alkalmazzunk, az alkalmazási feltételek betartása mellett. A kisberendezések alkalmazásával kapcsolatban részleteket a honlapon található tájékoztatóban olvashat. Az Országos Környezetegészségügyi Intézet kísérleti jelleggel vizsgál egyes kisberendezéseket az ólomeltávolító képességük szempontjából, ezzel kapcsolatban az Intézetnél érdeklődhetnek.

További tájékoztatás kérhető:

Országos Környezetegészségügyi Intézet Vízhigiénés osztály
telefon: 1/476-1173 ; e-mail: vizosztaly@oki.antsz.hu